

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

Instruction Leadership of Administrators Affecting the Effectives of Academic Affairs Administration In School Under the Office of Nakhon Phanom Primary Educational Service Area 2

สรายุทธ ลิ้มมาจันทร¹ รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร² ดร.ประภัสร์ สุภาสอน³
Sarayut Simmajan¹ Assoc. Prof. Dr.Chaiya Pawabutra² Dr.Praphat Supasom³

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ประจำปีการศึกษา 2562 จำนวน 318 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบใช้สัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 98 คน และครูผู้สอน จำนวน 220 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ประมาณค่า 2 ด้าน คือ ด้านที่ 1 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน มีค่าความเชื่อมั่น .93 ด้านที่ 2 ประสิทธิภาพการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียน มีค่าความเชื่อมั่น .97 และแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยใช้การวิเคราะห์ t-test, F-test (One-way ANOVA) ใช้ค่าสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้น (Stepwise multiple regression analysis)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการ และประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน โดยรวม อยู่ในระดับมาก
2. ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน โดยรวม มีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนประสิทธิผลการบริหารวิชาการของโรงเรียน โดยรวม ไม่แตกต่างกัน
3. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนและประสิทธิผลการบริหารวิชาการของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำทางวิชาการผู้บริหารโรงเรียน, ประสิทธิผลการบริหารทางวิชาการ

¹ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

¹Master of Education Program in Educational Administration Sakon Nakhon Rajabhat University

²อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

² Course teacher in Master of Education Program and Doctor of Education Program in Educational Administration Sakon Nakhon Rajabhat University

³ข้าราชการบำนาญ

³Pensioner

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: สรายุทธ ลิ้มมาจันทร, sssimmajan@gmail.com

รับเมื่อ 15 มีนาคม 2563 แก้ไข 30 เมษายน 2563 ตอรับ 9 พฤษภาคม 2563

4. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน และประสิทธิผลการบริหารวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ที่มีขนาดของโรงเรียนแตกต่างกัน โดยรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยรวม มีความสัมพันธ์ในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการพัฒนาครู ด้านการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ การจัดการหลักสูตรและการสอน และการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารวิชาการของโรงเรียน ร้อยละ 41.10 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ ± 23.991

7. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ที่ควรได้รับการพัฒนา จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ ควรจะมีการเข้าร่วม สัมมนา อบรม ศึกษา ดูงานจากโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จทางการบริหารการศึกษา ด้านการจัดการหลักสูตรและการสอน ควรจะปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทในชุมชน ด้านการพัฒนาครูผู้บริหารโรงเรียนสนับสนุนให้ครูผู้สอน ทำวิจัย เพื่อพัฒนาตนเองและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน และด้านการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีความหลากหลาย ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง และนักเรียนได้ค้นหาความรู้ด้วยตนเอง

ABSTRACT

The purposes of this research aimed to examine Instructional Leadership of Administrators Affecting the Effectiveness of Academic Affairs Administration in Schools under the Office of Nakhon Phanom Primary Educational Service Area 2. The sample, obtained through proportional stratified random sampling, were 98 Administrators, and 220 layman teachers, yielding a total of 318 participants from under the Office of Nakhon Phanom Primary Educational Service Area 2. in the academic year 2019. The research instrument for data collection was a rating scale questionnaire containing two aspects: Aspect 1: Instructional Leadership of Administrators with the reliability of .93; Aspect 2: Effectiveness of Academic Affairs administration with the reliability of .97. and interview form for finding guidelines for development The statistics for data analysis were percentage, mean and standard deviation. The hypothesis testing was done through t-test and F-test (One – Way ANOVA), Pearson's product-moment correlation, and Stepwise multiple regression analysis.

The findings were as follows:

1. Instructional Leadership of Administrators and Effectiveness of Academic Affairs Administration, as perceived by participants were at a high level.

2. Instructional Leadership of Administrators, as perceived by participants as with the statistically significant difference at the .01 level. As for Effectiveness of Academic Affairs Administration were not different.

3. Instructional Leadership of Administrators and Effectiveness of Academic Affairs Administration as perceived by participants from different experience, were not different.

4. Instructional Leadership of Administrators and Effectiveness of Academic Affairs Administration, as perceived by participants from different school sizes, were not different in overall.

5. Instructional Leadership of Administrators and Effectiveness of Academic Affairs Administration had a positive relationship at the .01 statistical significance level.

6. Instructional Leadership of Administrators in Teacher development, Creating a learning atmosphere, Curriculum and Teaching Management, setting vision, goals, missions had a predictive power on Effectiveness of Academic Affairs Administration at the .01 statistical significance level in overall with a predictive power of 41.10 percent and standard error of estimate of ± 2.3991 .

7. Instructional Leadership of Administrators Affecting the Effectiveness of Academic Affairs Administration needing improvement involved four aspects: setting vision, goals, missions, there should be participation in training seminars, observational study from successful schools. Curriculum and teaching management, there should be developing the curriculum of school appropriate with local. teacher development, there should be School administrators encourage teachers. Researching for self-development and improvement of teaching and learning. creating a learning atmosphere there should be various teaching, students center

Keywords: Instructional Leadership Administrators of Schools, Effectiveness of Academic Affairs Administration

ภูมิหลัง

ภาวะผู้นำเป็นกระบวนการในการใช้ศิลปะหรือความสามารถของบุคคลหนึ่งหรือใช้อิทธิพลตามอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบของผู้นำที่สามารถโน้มน้าวใจ ให้บุคคลอื่นได้แสดงพฤติกรรมออกมาตามที่ตนเองต้องการ โดยผ่านกระบวนการติดต่อสื่อสารเพื่อให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์การที่กำหนดไว้ ได้อย่างเหมาะสม (ปรัชญา ชูมนาเสียว, 2548, หน้า 3) ความสามารถของบุคคลในการเปลี่ยนแปลงกระบวนการวิธีการคุณลักษณะส่วนตัว ที่บุคคลในฐานะผู้นำองค์การใช้ในการจูงใจมีอิทธิพลต่อผู้อื่นให้ทุ่มเททำงานเพื่อวัตถุประสงค์ขององค์การและการเปลี่ยนแปลง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2550, หน้า 5) นอกจากการมีวาทศิลป์กับบุคคลอื่นแล้ว สิ่งที่สำคัญที่ควรทราบอีกอย่างหนึ่งคือบทบาทผู้บริหารเป็นสิ่งสำคัญที่จะกระตุ้น ส่งเสริมให้การบริหารประสบผลสำเร็จ ผู้บริหารจึงต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการ คือ 1) ผู้มีความรู้ 2) เป็นผู้ปรับปรุงงาน 3) เป็นผู้ให้การยอมรับ 4) เป็นผู้ให้การช่วยเหลือ 5) เป็นนักพูดชำนาญทางวิชาการ 6) เป็นผู้ประสานงาน 7) เป็นผู้เข้าสังคมได้ดี (Daniel E Griffiths, 1956, อ้างถึงใน ฉัตรชัย ไชยมงค์, 2552, หน้า 25-56)

ในการบริหารงานด้านวิชาการในโรงเรียน เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน ซึ่งผู้บริหารมีความสำคัญในการส่งเสริม และสนับสนุนให้มีความสำเร็จและมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของโรงเรียนเป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้บริหารต้องทำให้เกิดขึ้นโรงเรียนที่มีความสามารถในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง พัฒนา เพื่อให้การปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมบูรณาการผสมผสานสภาพของโรงเรียนให้เกิดผลสำเร็จของการทำงาน ให้โรงเรียนเกิดประโยชน์สูงสุด โดยพิจารณาความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง สามารถพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวกตลอดจนสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมทั้งภายใน ภายนอก รวมทั้งสามารถแก้ปัญหาภายในโรงเรียนจนทำให้การทำงานซึ่งเป็นการมองประสิทธิผลในภาพรวมทั้งหมด สมโชค โพธิ์งาม (2550, หน้า 31)

จะเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนนั้นมีความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการ ซึ่งผู้บริหารงานวิชาการมีความรับผิดชอบโดยตรงกับผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของนักเรียน ต้องเพิ่มความตระหนักกับปัญหาดังกล่าวและต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการ เพื่อให้คุณภาพ การศึกษาบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ โดยทำหน้าที่เป็นผู้นำในการจัดกระบวนการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้ได้ตามจุดมุ่งหมายและโครงสร้างสาระ การเรียนรู้ตามหลักสูตร ผู้บริหารควรได้เรียนรู้ และเข้าใจงานเหล่านี้ เพื่อเป้าหมายที่สำคัญ การพัฒนาผู้เรียน เป็นผู้รับผิดชอบในฐานะเป็นปัจจัยที่สำคัญสามารถส่งเสริม

คุณภาพ การศึกษาให้สูงขึ้น จากปัญหาดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารโรงเรียน ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในจังหวัด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 เพื่อนำผลที่ได้ไปปรับปรุง พัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการใน สถานศึกษา ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

คำถามการวิจัย

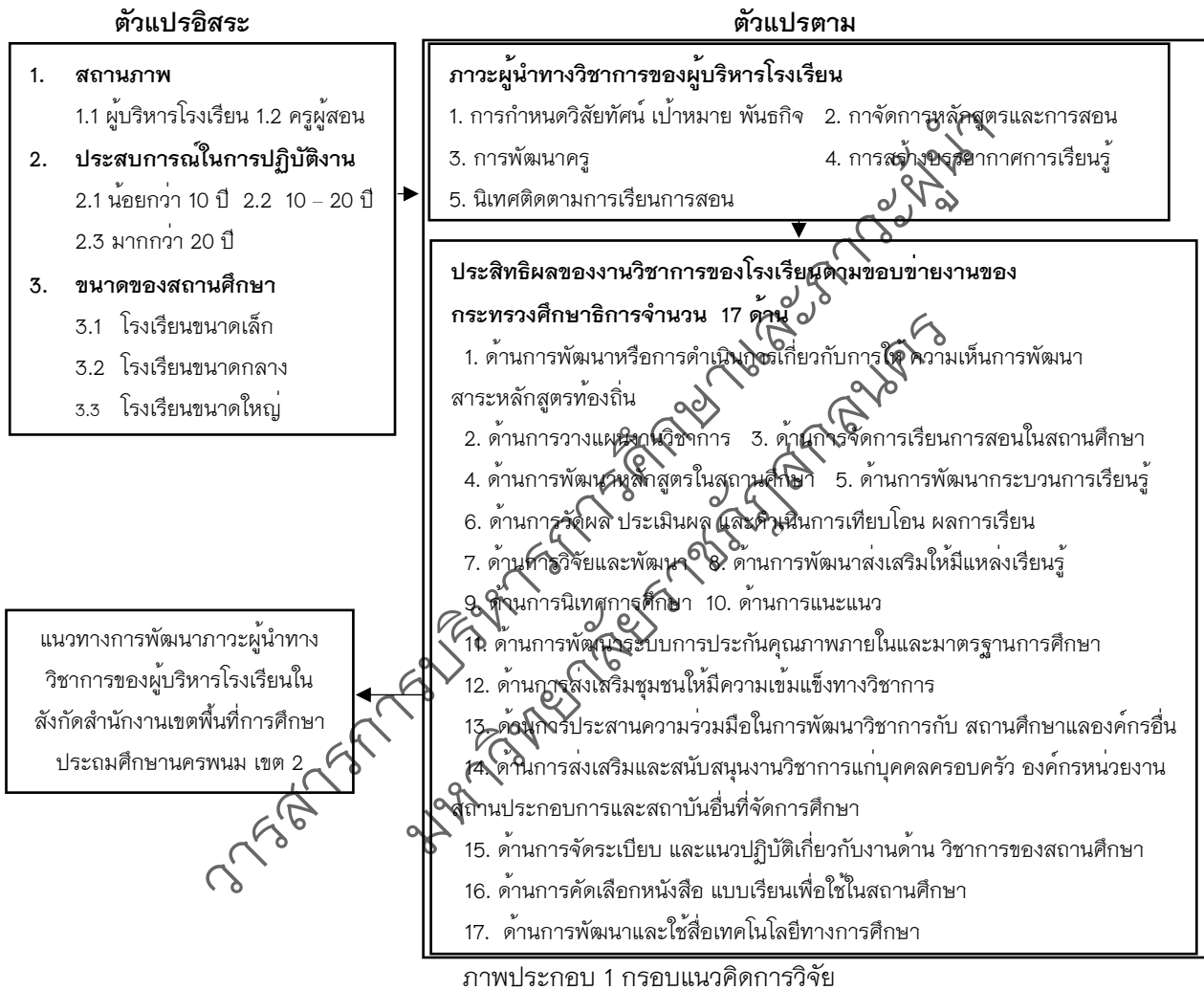
1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน และประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน อยู่ในระดับใด
2. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน และประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและ ครูผู้สอน แตกต่างกันหรือไม่อย่างไร
3. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน และประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร
4. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน และประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ที่ขนาดโรงเรียนมีความแตกต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร
5. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามความเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน มีความสัมพันธ์กันหรือไม่อย่างไร
6. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ได้หรือไม่ อย่างไร
7. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 2 มีอะไรบ้าง

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน และประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน และเพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร วิทยาลัยและครูผู้สอน
3. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน และประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน
4. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน และประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของ วิทยาลัย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนที่มี ขนาดโรงเรียนมีความแตกต่างกัน

5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2
6. เพื่อศึกษาอำนาจพยากรณ์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2
7. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 จำนวน 1,813 คน จาก 185 โรงเรียน จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 185 คน ครูผู้สอน จำนวน 1,628 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำแนกเป็นกลุ่มตัวอย่างที่เป็น ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 98 คน และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอน จำนวน 220 คน รวมทั้งสิ้น 318 คน ได้มา โดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร 98 คน เหลือครูผู้สอน จำนวน 220 คน ผู้วิจัยกำหนดเก็บกลุ่ม

ตัวอย่าง ครูผู้สอนโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนละ 1 คน โรงเรียนขนาดกลางโรงเรียนละ 3 คนและโรงเรียนขนาดใหญ่
โรงเรียนละ 5 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) ประกอบด้วยข้อความที่เกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ สถานภาพ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งประกอบไปด้วย 5 ด้าน ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีระดับความคิดเห็น 5 ระดับ ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 17 ด้าน ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีระดับความคิดเห็น 5 ระดับ

ผู้วิจัย นำแบบสอบถาม ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ไปทดลองใช้กับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครทั้ง 3 เขต จำนวน 17 แห่ง จำนวน 50 ชุด พบว่า ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.73 – 0.91 และมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93 ด้านประสิทธิผลโรงเรียน มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.76-0.96และมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.99

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยมีวิธีการเก็บรวบรวมดังนี้ ขอความอนุเคราะห์จากสำนักงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ทำหนังสือถึงผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลและตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามจำนวน 318 ฉบับ เก็บข้อมูลด้วยตนเองและส่งไปรษณีย์ได้แบบสอบถามกลับคืนมา 336 ฉบับ

สถิติที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ค่าเฉลี่ยร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว F-test(One way ANOVA) สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson's product Moment Correlation)การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณชนิดการวิเคราะห์ทีละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression)

สรุปผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนและประสิทธิผล ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 สามารถสรุปได้ดังนี้ 1.1) ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน โดยรวม อยู่ในระดับมาก 1.2) ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โดยรวม อยู่ในระดับมาก
2. การเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน และประสิทธิผลการบริหารวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน

ปรากฏผลดังนี้ 2.1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน โดยรวม มีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารมีความเห็นมากกว่าครูผู้สอน 2.2) ประสิทธิภาพการบริหารวิชาการของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยรวม ไม่แตกต่างกัน

3. การเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน และประสิทธิผลการบริหารวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน ปรากฏผลดังนี้ 3.1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน 3.2) ประสิทธิภาพการบริหารวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน โดยรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ ของสถานศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. การเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนที่มีขนาดของโรงเรียนแตกต่างกัน ปรากฏผลดังนี้ 4.1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ที่มีขนาดของโรงเรียนแตกต่างกัน 4.2) ประสิทธิภาพการบริหารวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ที่มีขนาดของโรงเรียนแตกต่างกัน โดยรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. การเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน และประสิทธิผลการบริหารวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน มีความสัมพันธ์กันทางบวก ปรากฏผลดังนี้ ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยรวม (RES = .641) มีความสัมพันธ์ในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการทั้ง 5 ด้าน มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลการบริหารวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (RS1E = .489)

6. ผลการหาอำนาจพยากรณ์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน พบว่า ตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ที่นำมาวิเคราะห์ จำนวน 5 ด้าน พบว่า มีจำนวน 4 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

7. แนวทางการพัฒนา ผู้วิจัยนำภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ด้านที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการมาวิเคราะห์ก่อนสัมภาษณ์สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 11 ท่าน จากนั้นนำมาวิเคราะห์เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนา สามารถสรุปได้ดังนี้ 1) การกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ ผู้บริหารโรงเรียนควรศึกษาเพิ่มเติม จากหน่วยงานต้นสังกัด ตลอดจน การเข้าร่วม สัมมนา อบรม หรือศึกษาดูงานจากโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จ

2) การจัดการหลักสูตรและการสอน ผู้บริหารโรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูรู้และเข้าใจหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรสถานศึกษา ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทในชุมชน 3) การพัฒนาครู ผู้บริหารโรงเรียนสนับสนุนให้ครูผู้สอน ทำวิจัยเพื่อพัฒนาตนเองและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนพัฒนาครูให้มีภาวะผู้นำทางวิชาการ 4) การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ ผู้บริหารโรงเรียนควรศึกษาหาความรู้ เพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้ จากการศึกษาดูงาน จากการเข้ารับการอบรม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ที่ดีของโรงเรียน

อภิปรายผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 อยู่ในระดับมาก ดังนี้ 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน โดยรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฤทธิรงค์ เศษวงศา (2556, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1.1) อิทธิพลทางตรง ได้แก่ การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ การพัฒนาวิชาชีพครู และการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียน การสอน 1.2) อิทธิพลทางอ้อม ได้แก่ การนิเทศทางการศึกษา การพัฒนาวิชาชีพครู การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ 1.3) อิทธิพลรวม ได้แก่ การพัฒนาวิชาชีพครู การนิเทศทางการศึกษา การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ และการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน 2) ประสิทธิภาพการบริหารวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 รายงาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน โดยรวม อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิพัฒน์พงษ์ วิเศษ (2561, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน และประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนแตกต่างกัน ผลวิจัยพบว่า 1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน โดยรวม มีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ จริยาภรณ์ พรหมมิ (2559, หน้า 22) นำเสนอว่า ภาวะผู้นำทาง วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารในการปฏิบัติกิจกรรม เพื่อพัฒนางาน การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน 3 องค์ประกอบ คือ 2.1) การกำหนดภารกิจของโรงเรียน ได้แก่ ด้านการกำหนดเป้าหมาย และด้านการสื่อสารเป้าหมายของ โรงเรียน 2.2) การจัดการด้านการเรียนการสอน ได้แก่ ด้านการนิเทศ และประเมินผลด้านการสอน ด้านการประสานงานการใช้หลักสูตร และด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน 2.3) ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน ได้แก่ ด้านการควบคุม ที่ใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน ด้านการดูแลเอาใจใส่ครู และนักเรียน อย่างใกล้ชิด ด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ ด้านการพัฒนา และสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ และด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพ การเรียนรู้ 2. ประสิทธิภาพการบริหารวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 โดยรวม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน โดยรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็น

เพราะผู้บริหารและครูผู้สอน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 มีความเข้าใจในเรื่องขอบข่ายงานบริหารวิชาการทั้ง 17 เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับ วิมลสิริ มั่งธานี (2559, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผล การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยใช้ขอบข่ายวิชาการ 17 ด้าน เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

3. การเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน และประสิทธิผลการบริหารวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน 3.1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ผกากรอง ศรีประไพ (2558, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบหลัก พบว่า การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3.2) ประสิทธิภาพการบริหารวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันโดยรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนในปัจจุบันต้องผ่านการอบรมหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษา ก่อนจึงจะเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหารได้ ซึ่งสอดคล้องกับ ฉัตรชัย ไชยมงคล (2552, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับ ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 5-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน แตกต่างกัน ไม่แตกต่างกัน

4. การเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนที่มีขนาดของโรงเรียนแตกต่างกัน 4.1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ที่มีขนาดของโรงเรียนแตกต่างกัน โดยรวม มีความแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นพวพา วิภักดิ์ (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลโรงเรียนประถมศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 4.2) ประสิทธิภาพการบริหารวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ที่มีขนาดของโรงเรียนแตกต่างกัน โดยรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของหทัยชนก ปัญญา (2558, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการ และครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน

ขยายโอกาสทางการศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

5. การเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน และประสิทธิผลการบริหารวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนมีความสัมพันธ์กันทางบวก ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยรวม มีความสัมพันธ์ในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการทั้ง 5 ด้าน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับ วิมลสิริ มังธานี (2559, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผล การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผล การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 3 มีความสัมพันธ์กันในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. อำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน และประสิทธิผลการบริหารวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 พบว่า ตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ที่นำมาวิเคราะห์ จำนวน 5 ด้าน พบว่า มีจำนวน 4 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหาร วิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 โดยรวม ได้อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับ พิพัฒน์พงษ์ วิเศษ (2561, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและ ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำวิชาการ ด้านการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ การเรียนรู้ และภาวะผู้นำวิชาการด้านการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และภาวะผู้นำวิชาการด้านการพัฒนาคุณภาพครู มีอำนาจพยากรณ์ ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ที่มี อำนาจในการพยากรณ์โดยรวมและ รายด้านประสิทธิผลการบริหารวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาครู ด้านการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ ด้านการจัดการหลักสูตรและการสอนและ การกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ ดังนั้น ควรมีการส่งเสริมภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านดังกล่าวให้มากขึ้น ทั้งสนับสนุน ให้กับผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนในโรงเรียน เพื่อส่งผลถึงประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบอื่น ๆ ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ที่ส่งผลต่อ ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน

2.2 ควรมีการศึกษาประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ องค์ประกอบอื่น ๆ เพิ่มเติม

2.3 ควรมีการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของหัวหน้าหมวด หัวหน้าระดับต่าง ๆ ในโรงเรียน เพื่อหาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการให้เกิดขึ้นกับผู้นำในทุกระดับ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550). การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ.
- จริยาภรณ์ พรหมมี. (2559). ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์ กศ.ศ. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ฉัตรชัย ไชยมงคล. (2552). ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2. ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- ไชยา ภาวะบุตร. (2555). หลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2). สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- นพวงา วิภักดิ์. (2551). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. อุตรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 10 แก้ไขเพิ่มเติม. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พิพัฒน์พงษ์ วิเศษ. (2561). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- ฤทธิรงค์ เศษวงศ์. (2566). อิทธิพลของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2. (2561). รายงานการตรวจสอบ O-NET ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 2 พฤษภาคม 2562. นครพนม. กลุ่มงานวิชาการ.
- วิมลสิริ มังธานี. (2559). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- หทัยชนก ปัญญา. (2558.). ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.